

5. Крашенников Е. А. Предмет судебной защиты и предмет судебного осуществления в исковом производстве // Механизм защиты субъективных гражданских прав Сборник научных трудов – Ярославль, 1990. – С. 17–26.

6. Гражданское право. Т.1. /Под ред. А. П. Сергеева, Ю. К. Толстого. – СПб., 1996. – 624 с.

7. Грибанов В. П. Осуществление и защита гражданских прав / В. П. Грибанов. – М., 2000. – 411 с.

8. Вершинин Л. П. Способы защиты гражданских прав в суде / Л. П. Вершинин. – СПб., 1997. – С. 17.

УДК 346.3(043.2)

Чуднов В. В., здобувач,
Прикарпатський національний університет
ім. Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, Україна

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН ІЗ НАДАННЯ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ

Наявний у більшості регіонів України та потреби подальшого розвитку економіки і використання потенційного ресурсу окремих напрямків діяльності привертають увагу до створення системних та комплексних передумов і їх правового забезпечення. Зокрема йдеться про сферу туризму, котра має стати одним з пріоритетних напрямів забезпечення сталого розвитку країни в цілому та суттєвою складовою у вирішенні питань підвищення якості життя населення.

В Указі Президента України «Про Основні напрями розвитку туризму в Україні до 2010 року» зверталась увага, що туризм повинен стати одним з джерел поповнення державного та місцевих бюджетів. Тим більше що очікуваного сплеску туристичного бізнесу в Україні, навіть як результат футбольного чемпіонату 2012р., який повинен був привернути увагу до України та її туристичного потенціалу не сталося і завдання не зняте. В тому немала «заслуга» чинної законодавчої регламентації проблем туристичної діяльності в Україні, зокрема її недоліків та прогалин. Попри те, що програмний аспект у законодавстві не спричиняє заперечень, видається, що воно концептуально вибудоване із бажаного і випереджає реалії.

Принаймні проведений нами аналіз положень чинного законодавства наукової розробки проблем, які мають місце при здійсненні туристичної діяльності підтвердив робочу гіпотезу, що функції правових актів у галузі оздоровчого туризму в Україні перебуває у двох площинах, які самі по собі, а його вдосконалення сприятиме формуванню системного регулювання розвитку туристичного бізнесу та його доступності для різних верств населення.

Наразі правове регулювання туризму дворівневе:

перший рівень міжнародні акти, які конституювали права людини і забезпечують механізм їх здійснення. Так, відносини у сфері туризму регулюються конвенціями, міжнародними договорами й угодами. В їх основі висхідні положення про забезпечення основних прав на відпочинок і вільний час, що і є фундаментом розвитку туризму.

Загальна Декларація прав людини, у ст. 24 закріпила, що кожна людина має право на відпочинок і вільний час, включаючи розумне обмеження робочого часу й оплачувані щорічні відпустки. У 1966 р. Генеральна Асамблея ООН розширила ці права, а держави, що підписали Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права, зобов'язалися забезпечувати право кожної людини на відпочинок, вільний час, розумне обмеження робочого часу і періодичні оплачувані відпустки, а також оплату за святкові дні. Вони слугують розвитку туризму, у тому числі міжнародного туризму.

Інтенсивний розвиток туризму спричинив нагальну необхідність установа спеціальних норм регулювання туристської діяльності. Зокрема, правові акти із міжнародно-правового регулювання туризму і міжнародних подорожей, підтверджують права людини, які реалізуються у сфері туризму. Такі положення закріплені в Загальній резолюції Дипломатичній конференції ООН по міжнародному туризму і подорожам 1963р., Манільській декларації по світовому туризму, що прийнята Всесвітньою конференцією з туризму в 1980р., Документі Акапулько 1982р., Хартії туризму та Кодексі туриста 1985р., Гаагські декларації по туризму 1989р. і низці інших. Так, в ст.7 Глобального етичного кодексу туризму, що був прийнятий на 13 сесії Генеральної асамблеї Всесвітньої туристичної організації в 1999г., вперше було проголошено «право на туризм», в основі якого є права людини на відпочинок і розваги, на розумне обмеження робочого часу і періодичні оплачувані відпустки.

Аналіз їх положень надає підстави вважати, що основою такого правового регулювання є: а) право на туризм, як самостійне право людини; б) право на підприємництво спеціалізованих суб'єктів в сфері туризму, зокрема туроператорів і турагентів, по формуванню, просуванню і безпосередньому наданню комплексних туристичних та супутніх їм послуг туристам при здійсненні їх права на туризм;

Національний рівень також заснований на правах людини, що закріплені в Конституції України, основних кодифікованих актах приватного права, зокрема ЦК України та ГК України та спеціалізованих законах. «Про туризм» від 18.11.2003 р. № 1282 – ІУ та інших підзаконних актів, зокрема щодо встановлення вимог до туристичних послуг. Чільне місце належить Закону України «Про захист прав споживачів» від 01.10.1991 р. № 1024-XII. Водночас, сфера туризму змістовна, а його види різноманітні, що

служує підґрунтям для деталізації регулювання його окремих напрямків, зокрема лікувального туризму, який водночас охоплює відносини у сфері туризму та у сфері охорони здоров'я.

На його основі вибудовується ще один підрівень – мононормативний, тобто на основі договорів про надання туристичних послуг. Водночас він не завжди слугує охороні прав самих туристів: укладається на основі конструкції договорів про приєднання і клієнт турист або погоджується на умови або ні; більшість умов виписані на користь суб'єкта господарювання і проводять їх інтерес, не чітко прописані права та обов'язки, зокрема зміст туристичної послуги. Принаймні порушення прав туристів та їх звернення за захистом прав досить поширені.

Можна солідаризуватися, що чинне наразі законодавство України у сфері туризму: перебуває у стадії його подальшого розвитку та накопичення достатніх підстав про напрямки, засоби, рівні та способи його вдосконалення; воно потребує безумовного виконання насамперед господарюючими суб'єктами; усунення прогалин та зокрема щодо визначення готельного господарства, його належності до сфери туристичних послуг та відомчого підпорядкування.

Основним при оцінці його ефективності повинне бути дотримання прав туристів при здійсненні їх права на туризм та охорони прав інших людей та членів суспільства від туристичного бедламу.

УДК 339:004 (043.2)

Шишка О. Р., к.ю.н., доцент,
Харківський національний
університет внутрішніх справ, м. Харків, Україна

УЧАСНИКИ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ

Аксіоматично, що зростання електронної комерції чи електронного бізнесу у світі та в Україні відбувається стрімко завдяки її зручності для користувачів мереж і належного інформаційного забезпечення, політики забезпечення лояльності споживачів, дешевизни товару за рахунок незначних торгівельних надбавок. Проте в Україні досі спеціального закону нема, а його проєкт [1] застряг у Верховній Раді і має ряд недоліків системного характеру.

Він передбачає, що правовою основою регулювання відносин в сфері електронної комерції (торгівлі) є Конституція України, ЦК України, ГК України, закони України «Про захист прав споживачів», «Про рекламу», «Про електронні документи й електронний документообіг», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», «Про телекомунікації», «Про електронний цифровий підпис», «Про платіжні системи та пе-